

Bu Çalışmanın Önemi (Sayfa 5)

Mülteci Kadınlara Yönelik Bir El Kitabı Hazırlamak Neden Önemli?

- ❖ Bu çalışma, temel olarak iki ana kanıt kaynağına dayanmaktadır: Türkiye’de 2024-2025 yılları arasında 28 mülteci kadınla gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler: Gebelik veya doğum sonrası dönemdeki mülteci kadınlar; Türkiye’deki sağlık hizmetlerine dair deneyimlerini, kaliteli doğum ve nitelikli anne sağlığı hizmetlerine erişimde karşılaştıkları temel zorlukları ve sağlık personeliyle yaşadıkları olumlu deneyimleri paylaştı. Görüşmeler; aile sağlığı merkezleri, göçmen sağlığı merkezleri, hastanelerin doğumhaneleri, emzirme odaları, doğum yoğun bakım üniteleri ve sağlık alanında faaliyet gösteren STK’larda yapıldı. Kadınların büyük kısmı Suriye, az bir kısmı ise Türkî cumhuriyetler kökenli olup; çoğunluğu Geçici Koruma statüsündeydi (küçük bir kısmı ise Geçici Koruma sonrası ikamet izni almıştı). Katılımcıların çoğunun ekonomik durumu ortalama veya düşük düzeyde olup, mülteci nüfusunun yoğun olduğu mahallelerde ikamet etmekteydiler.
- ❖ Sağlık sektörü, göç yönetimi kurumları ve akademiden toplam 40 uzmanla yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler: Bu kapsamda; hemşire, ebe, aile hekimi, sosyal hizmet uzmanı ve sağlık yöneticilerinden oluşan 34 sağlık sektörü çalışanı, göç yönetimi kurumlarından 5 yetkili ve akademiden 1 uzman ile görüşüldü. Görüşmeler; sağlık kuruluşları, hastaneler, aile sağlığı merkezleri, göçmen sağlığı merkezleri, STK merkezleri ve çevrim içi platformlarda gerçekleştirildi. Sağlık profesyonellerinin büyük çoğunluğu Türkiye kökenliken, aralarında Geçici Koruma statüsündeki Suriyeli mültecilerin de bulunduğu 8 uzman Türkiye dışı kökene sahipti.
- ❖ Katılımcı gözlemler: Çalışma kapsamında 2 aile sağlığı merkezi, 2 göçmen sağlığı merkezi ile bir hastanenin emzirme, doğum ve doğum yoğun bakım ünitelerinde gözlemler yapıldı. Açık gözlem yöntemiyle yürütülen bu süreçte, sahadaki kişilerle kayıt dışı (enformel) mülakatlar da gerçekleştirildi. Ayrıca, sağlık çalışanlarıyla kahvaltı, öğle yemeği ve personel toplantıları gibi resmi olmayan ortamlarda yapılan görüşmeler, gözlem verilerini daha da zenginleştirdi.
- ❖ Paydaş çalıştayları: Ankara (2024) ve İstanbul’da (2025) düzenlenen çalıştaylar geniş bir katılım ve katkıyla gerçekleştirildi. Bu çalıştaylara; kamu kurumlarının üst düzey yetkilileri, STK (örn. AID, Mülteciler Derneği) ve uluslararası kuruluşların (örn. UNHCR) saha çalışanları ile uygulayıcıları katıldı. Ayrıca yükseköğretim kurumlarından sağlık bilimleri, halk sağlığı, hukuk, sosyoloji ve sosyal politika alanlarında çalışan akademisyenler, Sağlık Bakanlığı temsilcileri ile devlet hastaneleri ve göçmen sağlığı merkezlerinde görev yapan ebe ve hekimler de çalıştaylarda yer aldı.